

COP 2 วิจัยและนวัตกรรมเชิงพาณิชย์เพื่อการพัฒนาผู้ประกอบการ
(INNOVATION AND COMMERCIAL RESEARCH FOR ENTREPRENEURSHIP)

Sago Mindset Shift : นวัตกรรมกระบวนการ
เปลี่ยนคุณค่าสู่มูลค่าเชิงพาณิชย์
ด้วยกลไกการเพาะชำกล้า
และการอนุรักษ์ป่าสาดยั่งยืน

ผศ.ไพยมพร รักษาชล

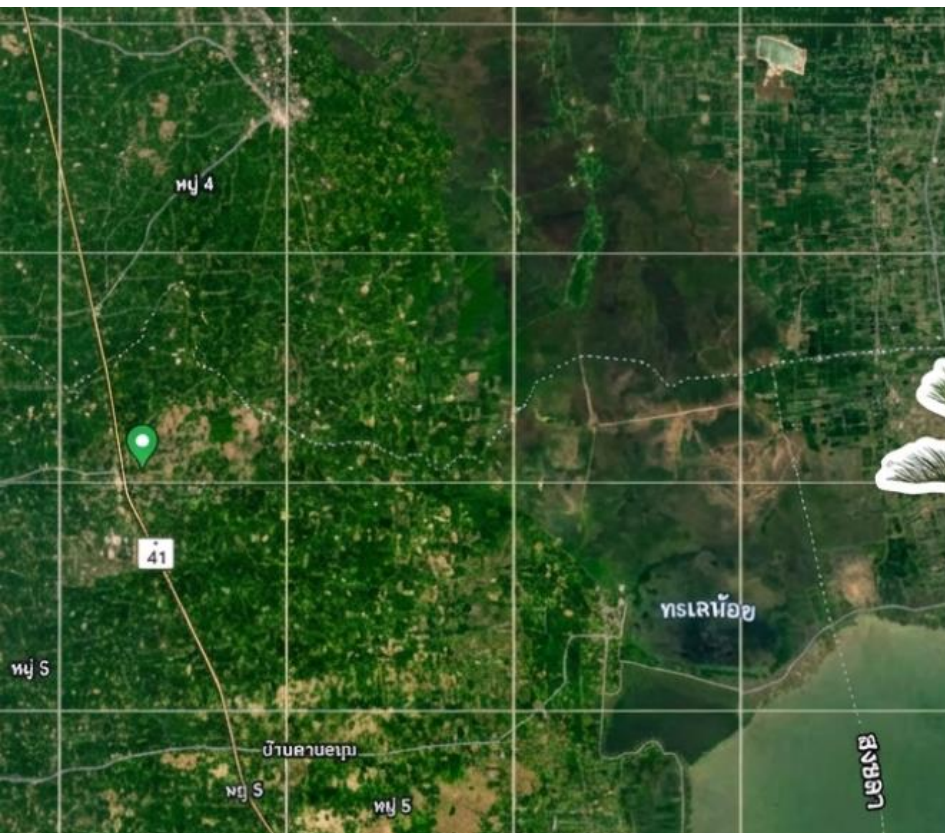
คณะเทคโนโลยีการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมณฑลศรีวิชัย

ปลูกต้นสาธุ
สนับสนุนโดย
• บริษัท โซดาสโกลธันท์ จำกัด
• โรงเรียนสวนพูน
๑๓ มีย ๒๕๖๘

ป่าสาकु: ปอดของชุมชนและ แหล่งความมั่นคงทางอาหาร

528 ไร่

พื้นที่ป่าสาकुในพัทลุง

สาธารณะ
153 ไร่

อนุรักษ์
43 ไร่

ส่วนบุคคล
332 ไร่

ปาล์มสาकुเป็นพืชเศรษฐกิจพื้นถิ่น ที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศ เป็นทั้งแหล่งวัตถุดิบ
การแปรรูป แต่ยังขาดการบริหารการจัดการ การสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างเต็มศักยภาพ

ความท้าทายเดิม: ห่วงโซ่คุณค่าที่ขาดสมดุล

ขายวัตถุดิบราคาถูก:

เกษตรกรขายต้นสาकुสดในราคาเพียง 500 บาท/ตัน

การแปรรูปขั้นต้น:

ส่วนใหญ่แปรรูปเป็นแป้งดิบหรืออาหารสัตว์ มูลค่าต่ำ

ขาดทักษะธุรกิจ:

ผู้ประกอบการขาดความรู้ด้านการบริหารจัดการ การตลาด และการสร้างแบรนด์

เกษตรกร
(Farmers)

ผู้รวบรวม
(Collectors)

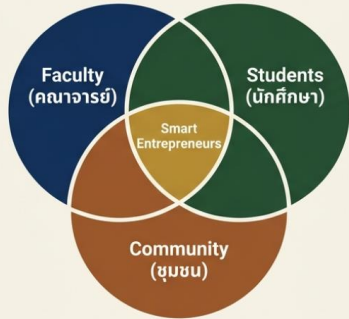
ผู้แปรรูปขั้นต้น
(Primary Processors)

ขาย
(Sell)

วิธีปฏิบัติที่ดี : concept - พัฒนาค้น ให้เห็นตลาด ร่วมกันอนุรักษ์ธรรมชาติ

P: วางแผนการทำงานร่วมกับ stakeholder ภาควิชาเครือข่าย และการลงพื้นที่ภาคสนาม

Model: ใช้รายวิชา “การจัดการธุรกิจขนาดย่อมสมัยใหม่” เป็นฐานการเรียนรู้ (Problem-Based Learning) เพื่อสร้างนวัตกรรมทางธุรกิจเพื่อความยั่งยืนของสังคม

D: กระบวนการวิจัย เน้นการมีส่วนร่วมปรับ mindset คน สู่ Model ธุรกิจ

- การพัฒนาขีดความสามารถตามความสนใจและความเหมาะสมของผู้ประกอบการแต่ละกลุ่ม (mind set)
- ถ่ายทอดความรู้ คุณค่าของสาขุ ผลิตภัณฑ์
- รู้จักตลาดของตนเอง

ผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจ: สร้างมูลค่าเพิ่ม 20 เท่า

500
บาท

10,000
บาท

เมื่อแปรรูปเป็นแปรงสาอู
100 กก./ต้น

มูลค่าสะสมระยะ 10 ปี

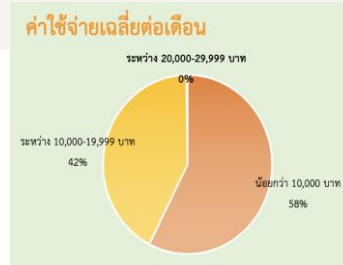
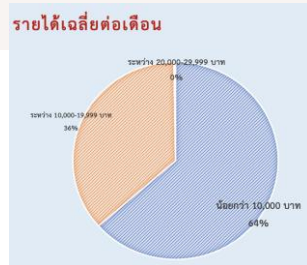
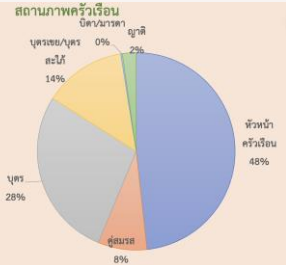
รายได้เพิ่มขึ้นตลอด
ทั้งห่วงโซ่อุปทาน 15

การจ้างงานคนในพื้นที่
เพิ่มขึ้นร้อยละ 10

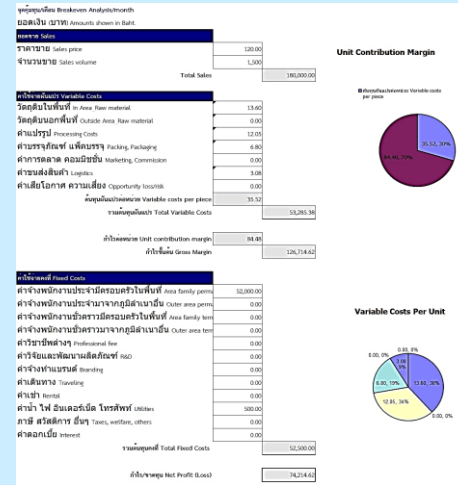
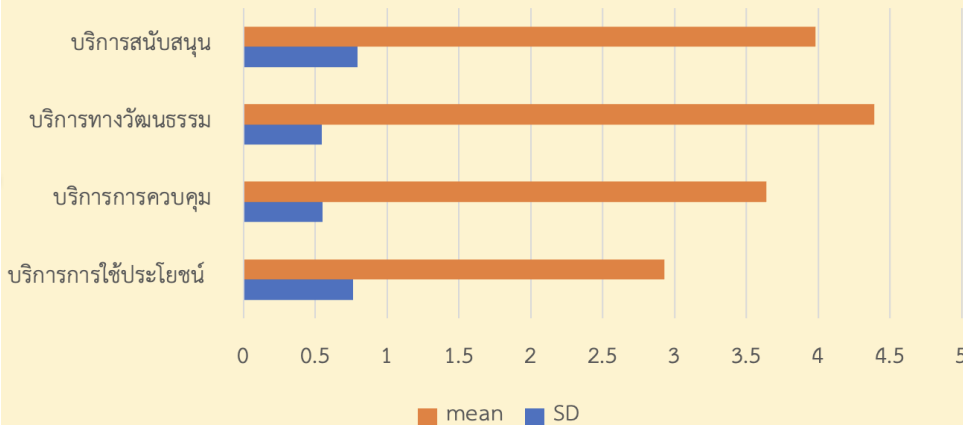
ศักยภาพสูงสุด: 7,500,000 บาท/ปี (Based on 600 trees/year)

2

Planet : การประเมินนิเวศบริการ

ความสำคัญของพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อยที่มีต่อชุมชน

A: นำข้อมูลมาพัฒนาการวิจัย การเรียนการสอน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและภาคีเครือข่าย

Economic impact

พัฒนาการประกอบการ

- พัฒนาเทคโนโลยีการผลิต
- พัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องมือการผลิต ใช้หลัก BCG ในการผลิต
- การประเมินนิเวศบริการ และคืนข้อมูลให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลลัพธ์ด้านการศึกษา: บ่มเพาะผู้ประกอบการรุ่นใหม่

Experiential Learning

นักศึกษาเรียนรู้จากสถานการณ์จริง
ผ่านการลงมือทำ

Entrepreneurial Mindset

ปลูกฝังทักษะการเป็นเจ้าของธุรกิจ
และความรับผิดชอบต่อสังคม

Collaboration

การทำงานร่วมกันระหว่าง
นักศึกษา-ชุมชน-ผู้ประกอบการ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ และการขยายผล

สาธิตพืชพันธุ์หายาก โอกาสเศรษฐกิจ คงวิถีสังคม รักธรรมชาติ

การสร้างความรู้ และคืนข้อมูลมูลค่าของป่าลุ่มสาकुตต้น

<https://www.facebook.com/watch/?mibextid=wwXlfr&v=9001058403275895&rdid=BPvK6BZYyTpwZYQ8>

พื้นที่ป่าสาकुตสร้างเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จ.พัทลุง

พื้นที่ป่าสาकुตสร้างเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จ.พัทลุง

พื้นที่ป่าสาकुตสร้างเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จ.พัทลุง

การปลูกสาकुร่วมกับหน่วยงานภาคเอกชน เพื่อการอนุรักษ์ ในพื้นที่สาธารณะและพื้นที่อนุรักษ์

<https://www.facebook.com/share/v/1Bb9N86DOc/?mibextid=wwXlfr>

ปลูกป่าสาकु ดินชุ่มชื้นแฉะ-วิถีชีวิตชุมชน จ.พัทลุง

ปลูกป่าสาकु ดินชุ่มชื้นแฉะ-วิถีชีวิตชุมชน จ.พัทลุง

ปลูกป่าสาकु ดินชุ่มชื้นแฉะ-วิถีชีวิตชุมชน จ.พัทลุง

กลไกการพัฒนาปาล์มสาธุสู่เชิงนโยบายของจังหวัดพัทลุง

<https://www.facebook.com/reel/915495124334455>

การถอดบทเรียนจากงานวิจัย การพัฒนาอาชีพในชุมชน สู่เวทีเสวนา จัดโดยมูลนิธิไทยพีบีเอส (องค์การมหาชน)

<https://www.facebook.com/reel/1003538762151527>

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

Sago Mindset Shift: พลิกโฉมป่าสาคุ จาก ‘คุณค่า’ สู่ ‘มูลค่า’ เชิงพาณิชย์ที่ยั่งยืน

จุดเปลี่ยนสำคัญ: จากขายต้นสดสู่ผู้สร้างมูลค่า (The Shift)

พลิกมูลค่าเพิ่มขึ้นถึง 20 เท่า

3 กลไกขับเคลื่อน ‘Mindset Shift’

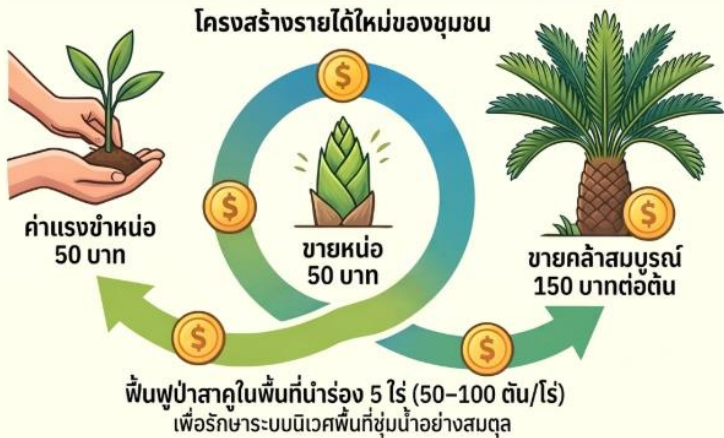
นวัตกรรมธุรกิจด้วย BMC/RUTS Model

การทำ Workshop เพื่อดึงคุณค่าของสาคุออกมาเป็นโมเดลธุรกิจที่จับต้องได้และตอบโจทย์ตลาดจริง

ผลลัพธ์ความสำเร็จและการเติบโตที่ยั่งยืน (Impact & Sustainability)

โครงสร้างรายได้ใหม่ของชุมชน

การอนุรักษ์ป่าสาคุแบบ In-situ

ผืนก้ำลึงภาคีเครือข่ายความยั่งยืน
เชื่อมโยง มหาวิทยาลัย-ชุมชน-ภาครัฐ-เอกชน
เพื่อกำหนดนโยบายและขยายผลการปลูกทดแทน

เปรียบเทียบความแตกต่างของห่วงโซ่คุณค่า (Better Value Chain Comparison)

รูปแบบเดิม (Old Chain)

500-1,000 บาท/ต้น

การจ้างงานต่ำ/กระจุกตัว

ตัดทิ้ง/บongข้า คุณค่า

รูปแบบใหม่ (Better Line)

สูงสุด 10,000 บาท/ต้น (เมื่อแปรรูป)

การจ้างงานเพิ่มขึ้น 10% ตลอดห่วงโซ่

ปลูกทดแทน/อนุรักษ์ยั่งยืน